

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Tarih: 22.11.2024
Sayı: 622

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Nakdi Tazminat ve Aylık Bağlanması Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair
Kanun Teklifi ve gerekçesi ekte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımla arz ederim.20.11.2024

Şeref ARPACI
Denizli Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI	
Tali Komisyon	İçişleri , Milli Savunma Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler
Esas Komisyon	Plan ve Bütçe
Tarih: 25-11-2024	Esas No: 272709

TBMM KANUNLAR VE KARARLAR ESKİ LİGİ
22 Kasım 2024
Numara:

TBMM GENELEVRAK
22 Kasım 2024
No: 1935283

GEREKÇE

Yaşadığımız yerkürede ülkeler kendi bağımsızlıklarını ve toplumlarının güvenliğini sağlamak için belli başlı koruma (asker) kuvveti bulundurmaktadırlar. Ülkelerine dışarıdan veya içeriden gelebilecek her türlü tehdit, taciz, saldırıya karşı savunma, koruma gücüdür bu aslında. Bizim ülkemizde de bu savunma gücü Türk Silahlı Kuvvetlerimiz tarafından sağlanmaktadır. Her Türk vatandaşının temel görevleri arasında askerlik hizmeti de bulunmaktadır. Bu hizmet vatandaşlık görevi olmasının yanında meslek olarak da icra edilmektedir. Meslek olarak icra edilen bu görevde yaralanan personele "Gazi"lik ünvanı verilmektedir. Gazilik ünvanına sahip olan kişilerin çalışma ve/veya aldıkları ücrette bazı değişiklikler de olmaktadır.

7266 sayılı Kanunun 6. Maddesiyle 2330 sayılı Nakdi Tazminat ve Aylık Bağlanması Hakkında Kanunun 4. Maddesine eklenen kural ile gazi olmaları dolayısıyla malullük aylığı bağlananların çalışmaya devam etmeleri halinde yaşlılık aylığı bağlanabilmesi için en az 20 yıl süreyle sigortalı olarak çalışma ve 5000 gün prim yatırma koşulu getirilmiştir. Bu şekilde vazife malulü sayılarak malullük maaşı bağlanan gazilerin çalışmaya başlamaları halinde malullük kararından sonra 20 yıl süreyle sigortalı olarak çalışma ve 5000 gün prim yatırmaları halinde yaşlılık aylığı bağlanması öngörülmüştür.

Ancak 5510 sayılı Kanunun 28. Maddesine göre, sigortalı olarak ilk defa çalışmaya başladığı tarihten önce 25 inci maddenin ikinci fıkrasına göre malul sayılmayı gerektirecek derecede hastalığı veya engelliliği bulunan ve bu nedenle malullük aylığından yararlanamayan sigortalılara, en az on beş yıldan beri sigortalı bulunmak ve en az 3960 gün malullük, yaşlılık ve ölüm sigortaları primi bildirmiş olmak şartıyla yaşlılık aylığı bağlanması öngörülmüştür. Görüldüğü gibi en az %60 iş gücü kaybı dolayısıyla malul sayılan iki grup arasında emekliliğe hak kazanma bakımından farklılık yaratılmıştır.

Her ne kadar gaziler malul sayıldıktan sonra malul maaşı alırken çalışmaya başlamaları söz konusu ise de bu kişiler sağlık durumları bakımından aynı durumdadırlar. Her iki grup kişiler de en az %60 iş gücü kaybına uğramış olmalarına rağmen çalışmaya devam etmektedirler. Bu iki grubun yaşlılık aylığına hak kazanabilmek için farklı koşullara tabi tutulmalarının meşru bir nedeni bulunmamaktadır. Aynı durumda bulunan kişiler arasında sosyal güvenlik hakları bakımından farklılık yaratılmıştır.

Anayasa'nın 10. Maddesinde hukuk önünde "eşitlik" ilkesi güvence altına alınmıştır. Anayasa Mahkemesi'nin yerleşik içtihadına göre kanun önünde eşitlik ilkesi herkesin aynı kurallara tabi tutulması değil, aynı durumda olanların aynı, farklı durumda olanların farklı kurallara tabi tutulması anlamına gelir. Dolayısıyla farklı bir uygulama söz konusu ise öncelikle farklı muamelenin muhataplarının aynı durumda olup olmadığı incelenecek, eğer aynı durumdalarsa farklı muameleyi meşrulaştıran bir sebep bulunup bulunmadığına bakılacaktır. Eğer aynı durumda bulunan kişilere yönelik farklı bir muamele söz konusuysa ve bu farklı muameleyi meşrulaştıracak bir sebep yoksa eşitlik ilkesi ihlal edilmiş olacaktır.

Canlarını bile vermekten çekinmeyen gazilerimiz anavatan savunmasında verdikleri mücadele kapsamında bazıları kollarını, bazıları ayaklarını ya da vücut bütünlüklerini yitirmiş durumdadırlar. Gazilerimize sunulan 5000 gün prim şartı onları zorlamaktadır.

Kanun teklifimiz ile; gazilerimizin engelliler ile eşit olanaklara kavuşmalarına, 15 yıl sigortalılık ve 3600 gün prim ödeme şartı getirilerek emeklilik hakkını elde etmelerine imkan sağlanmış olacaktır.

**NAKDİ TAZMİNAT VE AYLIK BAĞLANMASI HAKKINDA KANUNDA
DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- 3/11/1980 Tarihli 2330 Sayılı Nakdi Tazminat ve Aylık Bağlanması Hakkında Kanun'un 4 üncü maddesinin ikinci fıkrasının son cümlesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir

"Ancak, bu kapsamdakiler aylık bağlandığı tarihten sonra geçen çalışmaları esas alındığında en az 15 yıldan beri sigortalı bulunmak ve en az 3600 gün malullük, yaşlılık ve ölüm sigortaları primi ödemiş olmak şartıyla talepleri halinde ayrıca yaşlılık aylığından yararlanırlar."

MADDE 2- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

